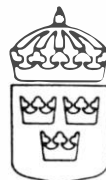

Motion till riksdagen

1988/89:U222

av Ragnhild Pohanka och Jill Lindgren (båda mp)
Världsbanken

Mot.
1988/89
U222-226

Sverige är medlem i Världsbanken och bidrar f.n. med skattemedel (ca 600 miljoner kronor) och krediter. Tillsammans med de övriga nordiska länderna delar vi på *en* direktörspost i Världsbankens styrelse. Nyligen bestämdes att Sveriges ekonomiska bidrag till Världsbanken skall höjas.

Efter att ha studerat enbart några exempel på Världsbankens projekt- och långivningsverksamhet runt om i världen och de sociala, kulturella och ekologiska följder som verksamheten har på berörda människor och områden, vill vi ifrågasätta Sveriges medlemskap i denna institution. Det finns andra FN-organ, exempelvis UNICEF, där hjälpen till utveckling verkligen kommer de mest behövande till godo, som Sverige kan stödja ännu mera istället. Det finns fristående nationella och internationella organisationer som bedriver ett effektivt utvecklingsarbete i u-länderna utan att samtidigt slå sönder deras sociala, kulturella och ekologiska struktur. Vi kan höja bidragen till dem.

Varför misslyckas då Världsbanken?

Någon inom Världsbanken sade en gång: "Det är svårt att vara Världens Räddare och Bank på samma gång."

Andra bankers samt Världsbankens policy är att minimera risker. Således "lånar vi bara till dem vars investeringsmöjligheter är tillräckliga för att producera med marknadsmässig vinst – för att reducera brister i (åter-)betalningen".

Vi satsar på

- de större jordägarna
- att ge krediter till odling av gummi, bomull, tobak, te eller kaffe
- eller att ge krediter till avsalu-frukt, -grönsaker, -nötter eller biffproduktion för EXPORT

Världsbanken har försökt att tysta kritiska röster med "nya giv", t.ex. "basbehoven skall tillgodoses först", "miljöavdelningen skall förstärkas" och "riktlinjer för miljöskydd m.m. skall förbättras". Men Världsbankens mer eller mindre framträdande policy vänder hjälpinsatser till "försämringsinsatser" för majoriteten av befolkningen, som är fattig.

Hur styrs utvecklingen?

Man sätter sig över de vanliga, mest berörda människornas deltagande (de har ingen möjlighet att påverka projektförslag). Man ignorerar människornas egna resurser på landsbygden.

Man skiljer projektet från politisk, sociologisk och ekologisk bakgrund.

Utvecklingen (vilken sorts utveckling och för vem?) åstadkoms av externa resurser såsom utländska banker och transnationella företag.

Mot. 1988/89
U222

Exempel på några projekt och lån som vi ifrågasätter:

1. Indonesien

Världsbanken har lämnat enorma penningssummor till detta land, som bedriver ett utrotningskrig mot urbefolkningen i Östra Timor och Papua. Vad användes pengarna till i verkligheten? - Till utveckling?

2. Bangladesh

Vattenbrunnar levererade för att höja livsmedelsproduktionen. De större jordägarna lade beslag på dem. (De tillskansar sig på samma sätt nya maskiner och rådgivning.) De små jordägarna tvingades betala för vattnet; ibland med eget arbete åt de större jordägarna och hade då mindre tid att ägna sig åt sin egen försörjning, vilket hade till följd att de blev ännu mera beroende och ännu fattigare och t.o.m. kanske blev tvungna att sälja sin jord till stora jordägare.

Resultatet: Världsbanksprojektet misslyckades inte bara i rena produktionssiffror utan *stärkte förtryckarnas ställning och gjorde de fattiga ännu fattigare.*

3. Guatemala

Hur definierar Världsbanken en "mindre jordägare"? Enligt Världsbanken är det en jordägare som äger mindre än 112 acres.

Hur fördelades då Världsbankens pengar? Ett av FAO och Världsbanken initierat jordbrukskreditprogram fördelade krediten enligt följande:

HÄLFTEN av krediten fick de 3 procent jordägare som ägde *mer* än 112 acres.

HÄLFTEN av krediten fick de 97 procent jordägare som ägde *mindre* än 112 acres; många *mindre* än 1 acre.

N.B. Majoriteten av jordägarna äger mindre än 112 acres; många mindre än 1 acre.

N.B. Hur skall man som "liten" jordbrukare kunna säkra ett lån på 10.000 Dollar?

4. Latinamerika (Brasilien, Amazonas)

- a. 1978 var 70 procent av Världsbankens jordbrukskrediter avsedda för uppfödning av biffkor. Detta ledde till en enorm avverkning av oersättliga regnskogar för att bereda betesmark.
- b. Polonoroeste- och Carajasprojekten i Brasilien fick Världsbankslån till vägasfaltering och järnvägsbyggen i Amazonas med *avskogning* och en hemlös och av sjukdom döende urbefolkning som följd.
- c. I slutet av januari 1989 skall Världsbankens styrelse fatta beslut om en utbyggnad av Brasiliens elkraftsektor, en storskalig exploatering av Amazonasområdet. Leder det till en ytterligare hänsynslös avverkning

av ovärderlig regnskog, där hela ekosystem går under och ytterligare flera av jordens lungor försvinner?

Brasilien behöver elkraft, men det finns andra vägar än dem vi hittills har bevittnat.

ACCEPTERAR svenska folket att staten satsar 600 miljoner kronor av skattepengarna och krediter på att användas till en "utveckling" i u-länderna som i bästa fall betyder status quo och i sämsta fall ännu sämre livsbetingelser för den fattiga befolkningen?

ACCEPTERAR svenska folket att staten indirekt bidrar till en negativ global klimatförändring p.g.a. att Världsbankens pengar finansierar en stor del av avverkningen av regnskogen?

ACCEPTERAR svenska folket att en del av deras skattepengar används indirekt för att bedriva ett utrotningskrig mot urbefolkningar i vissa delar av världen?

Nu (sommaren 1988) har en ekologiskt sakkunnig anställts på en betydande post i Världsbanken.

Hemställen

Med hänvisning till det anförda hemställer vi

1. att riksdagen beslutar att Sverige snarast omprövar sitt bidrag till Världsbanken,
2. att riksdagen beslutar att Sverige inte bidrar till kraftverksbygget i Amazonas i Brasilien,
3. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att Sverige bör kräva nya riktlinjer för Världsbanken och bara beviljar stöd till ekologiskt långsiktiga projekt,
4. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att Sverige skall garanteras amorterings- och räntefrihet 25–50 år eller till dess att det i motionen angivna projektet ger överskott sedan befolkningens basförsörjning tryggats samt
5. att Sverige i annat fall bör överväga utträde ur Världsbanken.

Stockholm den 24 januari 1989

Ragnhild Pohanka (mp)

Jill Lindgren (mp)